

بسم الله وبعد: تم الرفع بحمد الله من طرف
بن عيسى قرمزي متخرج من جامعة المدية
تخصص: إعلام آلي
التخصص الثاني: حفظ التراث بنفس الجامعة
1983/08/28 بالمدية – الجزائر-

للتواصل وطلب المذكرات

هاتف : +213(0)771.08.79.69

بريدي إلكتروني: benaissa.inf@gmail.com

MSN : benaissa.inf@hotmail.com

فيس بوك: <http://www.facebook.com/benaissa.inf>

اشترك بقيمة رمزية معنا لنشر العلم ((قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ)) [سبأ : 39]

حساب جاري:

CC 76650 81 CLE 51

M.KERMEZLI BENAISSA

دعوة صالحة بظهر الغيب فر بما يصلك ملفي وأنا في التراب

أن يعفو عنا وأن يدخلنا جنته وأن يرزقنا الإخلاص في القول والعمل..

ملاحظة: أي طالب أو باحث يضع نسخة لصق لكامل المذكرة ثم يرجم أو المذكرة له

فحسبنا الله وسوف يسأل يوم القيامة وما هددنا إلا النفخ حيث كان لا أن تنبئ أعمال

الغير والله الموفق وهو نعم المولى ونعم الوكيل....

صل على النبي – سبحانه الله وبحمده سبحانه الله العظيم-

بن عيسى قرمزي 2013

حماية المستهلك من الشروط التعسفية في ظل التشريع الجزائري

مذكرة لنيل شهادة الماجستير في العقود والمسؤولية

تحت إشراف الاستاذة

الدكتورة محمدي زواوي فريدة

إعداد الطالبة:

عزيزي جميلة.

لجنة المناقشة:

الاستاذ الدكتور..... رئيسا.

الاستاذة الدكتورة محمدي زواوي فريدة..... عضوا مقررا.

الاستاذ الدكتور..... عضوا.

السنة الجامعية: 2002 - 2003

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و ٠٠٠ و

...

...

...

❖

و ٠٠٠ و

...

...

و و

...

...

.

.

و

Ø

و

❖

❖

❖

❖

❖

❖

❖

❖

$$\vdots$$

\tilde{U} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U}
 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U}
 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U}

5

5

$$\begin{array}{cc} \tilde{O} & \tilde{O} \\ \tilde{O} & \tilde{O} \end{array} \quad \text{U}$$

Ù

Ù Ù

$$\begin{array}{ccccccc} \tilde{O} & & \tilde{O} & & \tilde{O} & & \\ & \tilde{O} & & \tilde{O} & & & \tilde{U} \\ \tilde{O} & & & \tilde{O} & & \tilde{O} & \\ & & & & \tilde{O} & & \tilde{O} \end{array}$$

5

Ù Ù 5 Ù

. ù

$$\begin{array}{ccccc} \tilde{O} & & \tilde{O} & \tilde{O} & \\ & \tilde{O} & & \tilde{O} & \tilde{U} \end{array}$$
 $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù Ù Ù

ÙÙÙ

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \quad \quad \tilde{U}$$

Õ

Ù

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

Ù

Ù

.°

°

Õ

Ù

Ù

Ù

ÙÕ

Õ

.

Ù

Ù

.LES CONSOMMATEURS MATERIELS

Õ

.

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

.

Ù

Õ

.

02-89

Õ Õ Ù Õ

1989-2-7

Õ Õ 39-90 Õ

Õ Õ Ù 2

Õ Õ Ù

Ù

.

Ù

.

.

1990-09-15 Õ Õ 266-90 Õ Õ 2

Ù 1

Õ Õ Ù Ù

Õ Ù

.

Ù

.

Ù

o

Ù

Õ

Õ **LES ASSOCIATIONS SANS BUT LUCRUTIF-** Õ Ù

Õ Õ Õ Ù

Ù

Ù

د

Õ Õ

Ù Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Ù

Õ Õ Ù

Õ Õ Õ

Õ Õ Ù Õ Ù

Ù

.

Õ

Õ Õ

Õ Õ Õ د Ù

Õ Õ ¹ Ù

o

Ù Ù

1978-1-10 35

Õ Õ Õ

Õ Õ Õ

Õ

Õ

د

Õ Õ Õ 1978-1-10 Ù

Õ Õ Õ

Õ Õ Õ

.

¹G.CORNU VOCABULAIRE JURIDIQUE CITE PAR PR DELBECQUE NOTE SANS CASS CIV 9-12-1989 JCP 1990ED G 2134

Ù

Õ Õ

Õ Õ Õ

Õ Õ

Õ Õ 1989-2-7 Õ Õ 2-89

Õ Õ Õ Õ ,

Õ Õ

Õ Õ Õ Õ Ù

 Õ Õ Õ

.°

Õ Õ Õ Õ Ù

Õ

Õ Õ Ù

°

Ù

Õ ÙÕ Õ Õ Õ

"

Õ

Ù

"

Õ

Õ

Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ

õ ù õ õ õ ù

õ õ " ù ù

õ ù õ õ ù ù "

õ õ

õ õ

õ ù

õ ùõ ù

õ õ õ õ õ

õ õ

õ õ " ù ù

."

: Ø Ø

Õ

د

د

د

Õ Õ

د

Ù

Õ

Ù

Ù Õ

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

.

Ù Õ

Ù

Ù

Õ

.

.

:Ø

د

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

د

Õ

Õ

د

Ù

د

Ù

د

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

Ù

Ù

.

:

Õ

Õ

Ù

:

Ù

Õ

Õ

.

ÙÕ

:

Õ

.

Ù

Ù

Ù

Ù

.

Õ

Õ

Õ

Õ

ÙÕ

Õ

Õ

Õ

د

Ù

Ù

Ù

.

Õ

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

Ù °

Ù

°

.

: Ø

.

Õ Õ

Õ Õ Õ

ء

Ù

Õ

Õ

Õ Õ Õ Ù

Õ Õ Ù Ù

.

Õ Õ Õ Õ

Õ

ÙÕ

Õ Õ

Ù ء

Ù Õ

Õ Õ Õ Õ

¹

.

Õ

Õ

Ù

Ù Ù Ù .

Õ °

¹ M. KAHLOULA – et Mekamcher «la protection du consommateur en droit algérien » .. IDARA – Revue de l'Ecole Nationale de l'Administration. Volume 5N-2-1995 P10.

Õ Õ Õ Õ

Ù °

o

Õ Õ Ù

Õ Õ

:

.

: Ø

Õ 3 Õ

02. 89

6

Õ Õ

266 - 90

Õ Õ Ù Õ

Õ 397 Õ Õ

Õ Õ

ء

3 Õ ء Ù

Õ Õ

266 - 90

Õ

Ù ء

Ù ء Ù

o

Ù

Ù .

Õ Õ °

o

Ù

Õ Õ

Ù

.

:

-

Õ

Õ

Õ

د

Õ

د

Õ

°Ù

Ù

Õ

Ù

o

Ù

د

د

Õ

د

Ù

:

Õ

-1

Ù

Ù

;

.^o

.

-2

-3

Õ

د

:

Õ

Õ

.¹

Ù

د

266 – 90

Õ

Õ

Õ

02-89

Õ

¹ Helenes Briches – Les clauses librairie générale droits et de prudences. Paris 1989 p 78 - 1000

õ õ ùõ

õ õ õ

õ ù

.

õ

õ

õ õ

ù

õ õ õ ù

õ

د

ù

.

õ õ

ù

õ د ù

ù

.

õ õ õ

õ õ õ د

ù

õ 3

د

د

õ

266 - 90

õ õ

.

ù

õ õ

õ õ

د

Ù

Õ Õ Õ Õ Ù

Õ Ù o

: -

Õ Õ Õ Õ Õ د

Õ Õ

Õ Ù 1

Õ Ù Õ Õ

د

Õ Õ

Õ -89 5 Ù

. 02

Õ Õ 266-90 10 Õ Õ Ù Ù Ù

د

¹ Jean calais Aulay « La protection des consommateurs » -Dalloz 1975 p22.

9,8,7,6,5

:

266-90

. Ù -1

. -2

. -3

.Ù -4

Õ Õ

.

: -

Õ Õ 266 - 90 18

Õ Õ Õ Ù

Õ Õ

Õ Ù

Õ

. Ù Ù

: Þ

. .I

. Ù .II

Ù

Õ 5

Õ

266-90 Õ

Õ Õ

Ù

. ù

õ

ù

ù

د

õ

266-90

18

ù

.

õ

õ

ù

.

ù

ù

õ

.

õ

د

õ

õ

د

.

õ

õ

õ

266-90

18

8

د

õ

õ

ù

.

ù

ù

ù

ù

ù

.

õ

ùõ

-

õ

õ

õ

õ

.

.

-

:

-

õ õ ù
 õ õ õ õ
 õ
 õ ùõ õ
 õ
 õ) õ
 .(ù

 õ õ ù õ
 o
 õ -
 õ 266-90 11
 õ õ "
 ." ù
 -
 õ õ ù
 õ .
 õ õ
 õ ù
 õ ù
 õ õ
 õ ù

õ
õ

ùõ õ õ
 õ ù

õ õ õ ù
õ
õ

¹
õ õ

:

õ
õ õ
õ õ
ù
 ù ()
õ

õ ù

¹ Dalloz – Droit à la consommation préate 6ème édition 1956 p 244.

\tilde{O} \tilde{O}

Ù

Ù

 \tilde{O} \tilde{O}

Ù

 \tilde{O}

5

379

 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}

Ù

1

•

 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}

Ù

Ù

Ù

02-89

•

 \tilde{O}

Ù

•

 \tilde{O} \tilde{O}

Ù

Ù

Ù

 \tilde{O}

•

Ù

 \tilde{O}

Ù

Õ 266-90 Õ 6 02-89 10
Õ Õ Õ Ù
ÙÕ Õ
Õ
Ù
Õ Ù Ù Ù Ù
Õ Ù Ù
Õ Õ Õ Õ 02-89 12
3 ...":
Õ Õ Ù
Ù Ù
."
Õ Õ Õ Ù
.
:
Õ Õ Ù
.
Õ Õ Õ Ù
1
.
)
...(
27 1308

Ù

Ù

õ õ
õ õ

Ù

Ù

02-89

Ù

õ õ õ õ
õ ùõ õ

02-89

...

õ õ õ
õ õ õ õ
õ
õ ùõ õ õ
õ ùõ ù ù

o

õ

Ù

:

-

õ 02-89 3 2

Ù

Ù

Õ Õ Õ

Õ Õ

Ù

د د

.

.

Ù

.

Õ Õ Õ

Õ Õ Õ Ù

Ù

Õ 494-97 3

د

Õ Õ Õ 1997-12-21

Õ Õ

Õ Ù

د

Õ Õ Ù

.¹ Ù

Õ Õ Õ Õ Õ

Ù

.²

Õ Õ Õ Õ Õ Ù

Õ Õ Õ Õ Ù د

1997-12-21 494-97 ¹

²Jourdain – L’obligation de sécurité Gaz-Pal du 25-09-1993

Ù Õ

Ù

.

Ô Ô Ô Ô Ô

-

:

Õ Õ Õ
Õ Ù

Ù Ù
Õ Õ Ù

.

Ù Ù
Õ Õ

Ù
Õ Õ ÙÕ
Õ Ù
Õ

Ù Õ 1991-06-11
Õ Ù Ù
Õ Ù
Ù Ù

. Ù
Õ Õ Õ

¹.

Ù

د

¹Cass-civ 1er le 11/6/1991 Rev Trim dr. civ 1991 p.114

Õ Õ Õ
Õ

.¹(Ù)

Õ

»

Õ Õ

.

Õ

Õ

4

Õ Õ

Õ Õ Õ

Ù

ÙÕ Ù

»

.²

ÙÕ Õ Õ

Õ Õ

Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ

.

Õ Ù Õ

»

¹P-Jourdain – L'obligation de sécurité Gaz-Pal du 25-09-1993 doctrine p 1173

²Cass civ 1er 17/10/1995 Rev trim dr. civ 1995 p.31

Õ ¸ Ù
.

Õ Õ Õ Õ
 Ù

Õ Õ ùÕ

Õ Õ Õ
Õ

Õ Ù Ù
Õ

.Ù Ù

Õ Õ 1978-11-22

Ù

Õ Õ ¸ ¸
Õ Õ Õ
Õ Õ ¸ Õ Õ Õ
Ù

Ù

Õ
 Ù

Õ
Õ ùÕ Ù

Õ Õ

Ù

.¹

Ù

o

Ù

:

-

Õ Õ

.

Ù

.I

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Ù

.

Õ

Õ

Õ

(

)

.II

Õ

Õ

Õ

Ù

.

Õ

1993-

Õ

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$

10-08

$$\tilde{O} \quad 1$$

5

 \tilde{O}

Ù

2.

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U}

:

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{U} \quad (1)$$

. ù

$$\dot{U} = \frac{1}{2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} \frac{dU}{dt} \right) \quad (2)$$
$$\dot{U} = \frac{1}{2} \dot{U}^2 + \frac{1}{2} \dot{U}^2 \quad (3)$$
 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

•

3

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U}

$$3 \quad \tilde{O} \quad \quad \quad \tilde{U}$$

2	266-90	10
---	--------	----

02-89

 \tilde{O} $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$

.174 1994

• — —

.¹

Õ

.Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

.

:

Ø

:

Õ

Ù

. Ù

Õ

Õ

.

ÙÕ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Ù Õ

. 4

. 13

.9

.4

.().13

.5

—	1989-12-19	23.89	¹
1992-2-12	65.92	-	
1991-2-23	59-91	-	
1991-1-19	04-91	-	
1995-3-8	07-95	-	
1996-1-17	48-96	-	

.Ù

Ù

Ù

Õ Õ

Ù

Ù °

Ù

Õ

,

.°

Õ

Ù

Ù

Ù

ÙÕ

Õ

Ù

Ù

Ù

Õ

Ù

Ù

.°

:

.

Ù

Ù

-1

.

Ù

-2

.

Ø

Ø

:

Ø

Õ

Ù

:

Ù

ÙÕ

Ù

Ù

.

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

.

Õ

Õ

Ù

Ù

õ õ õ õ õ ù
õ ù

·
: ø ø -
ù

õ õ õ

·
ù
õ

·
õ õ
õ õ õ
ù
õ õ õ õ

·
:
· ù -
· ù -
õ õ õ -

·

ù . ù ù
 Õ Õ Õ Õ ù
 .¹
 Õ Õ 464-78 Õ 3
 ù Õ 1978-01-10 35 1978-03-24
 Õ
 . ù
 ù ù
 Õ Õ Õ 114 Õ ù
 Õ ù
 Õ Õ ù
 Õ Õ
 ù
 .
 60 3000
 Õ
 .² 7
 Õ
 Õ Õ
 .
 : Ø -

²Article 114 du code de la consommation Dalloz 1997.2 ed « ...L'indication de la date limite à laquelle le professionnel s'engage à livrer le bien ou à l'exécuter la prestation et l'obligation lorsque le prix convenu excède 3000 francs français... ».

ùõ

õ

ù

ù

ù

ù

õ

õ

ù

õ

õ

ù

õ

õ

õ

ù

.

ù õ

ù

õ

ù

õ

ù

.

:

ù

ù

õ

õ

ù

107

õ

õ

ù

õ

õ

õ

1

.

Õ ù Õ

Ù

Õ ù

Õ Õ Õ

Õ

Õ

Ù

Õ Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

Ù

. ù

.

Ø

:

Ù

Ù

Õ ù

Õ Õ Õ

"

Õ ù Õ ùÕ

Ù

Ù

" ù

.Ù

Ù

ùõ

ù

o

ù

-1

õ

õ

ù

õ

õ

ù

(G

õ

õ

õ

.RIPERT)

õ

õ

õ

ù

õ

õ

ù

õ

õ

õ

õ

ù

õ

ù

ù

1

ùõ

ù

ù

ù

ù

ù

.Ø

-2

õ

,

õ

ù

ù

.

ù

ù

õ

ù

»

¹Rippert – Aspects juridiques du capitalisme moderne – 2ed p 95.

. (1)

Ù د

Õ Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

د

د

Ù

.

Õ Õ Õ

Õ

1

.

Ô Ô Ô Ø Ô

-

:

Õ

Õ Õ د

Ù

Õ Õ 205

ÙÕ Õ Õ

..."

Õ Õ

."

Õ

Ù

Õ Õ Õ

Ù

Ù

.°

Õ Õ Õ

Õ Õ Õ

د

Õ Õ

,

Õ Õ 106

."

":

Õ Õ

Ù

Õ

Ù

Ù

Ù Ù

Ù

.

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

.°

Ù

.

:

Õ

Õ

Õ

Õ

.

Õ

Ù

185

183

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

د

ùõ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

.¹

Õ

Õ

Ù

Õ

Ù

Ù

1

o

:

Ù

.

-

.

-

.

:Ø

1
.

Õ

Õ د

2
.

183 Õ

Õ Õ د Ù

Õ

Ù

Õ

Õ Ù

Ù Õ

Õ

o

3
د

Õ

Õ Õ

Õ

Õ

د

Ù

Õ

د

Ù

Õ

Õ

.

¹18 Boris starlen cours de droit civil les obligations édition 1972 page 626.

Õ Õ
 Õ Õ Õ
 Õ Õ Õ
 Õ
 Õ
 Õ Õ
 Õ
 Õ Õ
 Õ Õ
 Õ Õ : Õ
 184

$$\begin{array}{ccccccc} & \tilde{O} & & \tilde{O} & & & \tilde{O} \\ \tilde{O} & 1152 & & \tilde{O} & & \tilde{O} & \\ \tilde{U} & & & & & & \tilde{U} \end{array} \quad 1$$
$$\begin{array}{ccc} \tilde{0} & \tilde{0} & \tilde{0} \\ \tilde{0} & \tilde{0} & \end{array} : \quad -1$$

¹L'article 1152 : « Néanmoins le juge peut modérer ou augmenter la peine qui avait été convenue si elle est manifestement excessive ou dérisoire toute stipulation contraire sera réputée non écrite. »

¹Francoise le Febre - droit des affaires concurrence consommation 1998 mement pratique le valoir p 554.

Õ 1152

Ù Ù

Ù

.

.

:

Õ Ù

د

.

Õ

Õ

.

Õ

Ù

:

د

.

-

.

-

:

-

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

,

Ù

Õ

¹

1134

Õ

Õ 1152 Õ Õ 1975-07-09

Õ Õ

Ù

1231

Õ

Õ Õ 1151 Õ Ù

².

Ù Ù

Ù

Õ Õ Õ

Ù

1985-10-11

Ù Õ

.

.

Õ Ù Õ

Õ

,

Ù

Õ

Õ

.

1152

¹L'article 1134 du code civil français : « La peine peut être modifié par le juge lorsque l'obligation a été exécutée en partie. ... »

²L'article 1231 code civil français: "lorsque l'engagement a été exécuté en partie la peine peut être diminuer par le juge proportion de l'intérêt que l'exécution a procuré au créancier sans préjudice de l'article 1152..."

Õ Õ Õ Ù
 .°

: -

Õ Ù
 Õ Õ 184
 Õ Õ ,
 Õ Õ Õ
 Õ Õ Õ 185

.° Ù Ù

Õ Õ Õ
 :
 Õ Õ Ù -1

Õ Õ Ù Õ Ù
 Õ Õ ,

.
 Ù -2

Õ Õ Õ
 Õ Õ Ù

3

ũ ã ù

د

õ õ

د

o

د

:Ø

ù

õ õ

د

02.89

õ õ õ

266.90

õ õ

õ

õ õ õ

د

õ

ù

.

:

Õ

Ù

Õ

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

.

Ù

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

.

Õ

Õ

Õ

.

Õ

Ù

.

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

.

Ù

Õ

.

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Ù

Ù

.

:

. :Ø
Ù

Ù

Õ
Õ
Õ
Õ Õ Õ

.¹

Õ Õ Ù Ù Ù

Õ Õ

د

Ù

.

Ù

o

Õ

Õ

Õ

o

Ù

.

د

:Ø

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

Õ

Õ

112

111

Õ

Õ

111

Ù

Õ

Ù

د

1

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Ù

د

د

.

Ù

Ù

Õ

Ù

Õ

Õ

Ù

,

Õ

Õ

$\tilde{O} \quad \tilde{O}$

.Ù Ù

•

—

 $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$ \tilde{O} $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

O

•

-1

 \tilde{O}

111

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

5

 \tilde{O}

I

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

 \tilde{O}

5

 \tilde{O}

O

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$

Ù

•

•

•

-2

 \tilde{O}

Ù

Õ Õ Õ Õ ..." 111
Õ

Ù

Õ Õ Õ "..."
Õ Õ ÙÕ Ù Ù Ù

ÙÕ Ù

Õ Õ La nature de l' affaire Ù

Õ Õ
° Ù ° 1
Õ Ù

. Ù Ù

Õ Õ Õ Ù
Õ Õ Õ ,

ÙÕ

.

Õ Õ Õ Õ

°Ù

Ù

Õ Ù ,
°

:

-3

Õ Õ Ù

1/112

Ù

Õ Õ Õ Ù

د

Ù

د

Ù

Õ

د

Õ Õ Õ Õ Õ

o

Ù

Õ Õ Õ

Õ Õ ÙÕ

د

o

,

Õ

Õ

Õ Õ Õ

د

2/112

Ù

.

:

Õ Õ Ù

Õ Õ

,

Ù

Õ

د

,

Õ Õ

2/112

.¹

, Õ

õ

ù

Õ

Õ

Õ

°

Õ

Õ

.

o

:

-

Õ

,

, Õ

Õ

ù

ù

Õ

Õ

ù

Õ

,

ù

:

..

-

.

Õ

-

.

-

.

Õ

ù

ù

-

Õ

2/112

Õ

Ù

o

o

.

-

Õ

-

Õ

.

د

ùõ

õ

Ù

õ

õ

ùõ

.

õ

õ

õ

.

õ

õ

õ

õ

Ù

Ù

Ù

õ

õ

2/112

õ

.

Ù

د

Õ

د

د

د

د

د

د

õ

õ

õ

õ

...

د

د

õ

õ

•
õ õ
ùõ õ
õ ù
õ 2/112

1/112 111
õ

•
õ õ ù
õ õ 2/112
õ
õ õ
õ õ ù
ù õ õ õ °
•
õ

.

:

د

Õ Õ Õ

.

Ù

Ù

Ù Ù

د

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

:

ÙÕ

ÙÕ

.

Õ

Õ

د

Ù

د

د

د

Õ

Õ

Ù

Ù Õ

Õ

Ù

Ù

Õ Õ
Ù Õ Õ

°

Ù Ù

Ù

Õ

Ù

.

.

: Ø

Ù

Ù

Õ Õ Õ
Ù Õ Õ
Õ Õ

Ù

.

Õ

Õ

Õ Õ

Õ Ù

Ù

Ù

.

Õ

Ù

Õ

Ù

Õ Õ

°

Õ Ù

Õ Õ Õ

Õ

Õ Ù

Õ ùÕ Ù

oo

Õ Õ Ù Ù

Õ Õ Ù

.

:

-

Õ

.

.

-1

Õ Õ Õ ,

.

Ù

.

Ù Ù Ù Ù

Õ Õ Õ ùÕ Ù Ù

Õ

Õ ùÕ

Õ Õ Õ Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

.

Õ

Ù

Ù

Õ

97

1/98

د

Õ

2/98

د

.

Õ

Õ

د

Õ

,Ù

o

Õ

Õ

Õ

د

Õ

Ù

Ù

,

Õ

ÙÕ

Õ

Õ

.

Ù

Õ

د

06/95

Õ

Õ

60

Õ

Õ

.

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

,

Ù

.

Ù

:

-2

Õ

Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

Ù

370

.

ÙÕ

Õ

Õ

Ù

.

Ù

Õ

Õ

622

Õ

Õ

Ù

Ù

¹L'assurance en raison d'un fait qui ne lui est pas imputable et à créer un avantage illicite comme dépourvu de cause et par conséquent contraire au profit du seul assureur qui aurait alors reçu des primes sans contrepartie, elle doit dès lors être réputée non écrite. Cass. civ. 1re ch. 19 déc. 1990 rev. trims de 1991.

õ õ õ õ

õ õ

ù

ùõ õ õ

õ

õ õ

õ õ

õ

: ø -

ù

õ õ

õ õ õ

õ õ õ 90 õ ù

ù

õ ù õ ()

õ ù

" : 110 90

ù

õ ùõ

õ õ ."

õ õ õ õ ù ù ù

õ õ õ õ

õ õ

ù

ù

õ õ

õ

,

õ

.

41

õ ù ù

õ õ

.

ù

ù

õ õ õ ù ,

.

õ

ù

õ õ õ ù

õ õ ù ù

õ õ õ õ ù

.

õ õ

.

.

:

õ õ

ù

ù õ õ

õ ù õ

õ õ ù

ø

-

ù

ù

õ , ù

õ õ ù ù ù

ù

õ ù ù

õ ù ù

ù

õ

õ

õ

ù

Õ Ù
ÙÕ Õ Ù ,
Õ Õ º Ù
.

Ù Ù ,
º Ù

Õ Ù
Õ Õ Õ 90 Ù
Õ Ù Õ Õ Õ Ù Ù
Õ Õ Õ

Ù Õ , 110
Õ Ù
Õ º Ù Ù
Õ

Ù
Õ Õ
Õ Õ Õ
Õ Õ Ù

.

Ù

.

: Ø -

Ù Ù

Õ Ù Ù

Õ Õ 110 Ù Ù

Õ

, Õ Ù

Õ Õ Ù Õ Õ

Õ Ù Ù

Õ

¹.

Õ

Ù Õ Ù Õ Õ 622 Ù

Õ 10

Õ Õ Ù 266-90

.

Õ Õ 1976-1023 80-76 811

Õ Ù

780- Õ Ù

Õ 805 Õ Õ Ù 773-777

Ù

².

06-95

.13 - - .¹

.29 496 1976-10-23 80-76²

Ù 60-59

. Ù

Ù

Õ Õ

س

Ù

س

Õ

Ù

Õ Õ Õ Ù

Ù

o

Õ Õ Õ

104 110

Ù

.

110

Õ Ù Ù

Ù Ù

Õ Ù

Õ ÙÕ Õ

Õ

.

Õ

Õ Õ Õ 104

ÙÕ

Õ

Ù Ù

. Ù ,Ù Ù

Õ Õ

Ù º

º Õ Õ Õ

.

Õ

Õ

Ù

Ù Õ Õ º Õ Õ

Õ

Õ Õ

.

:

õ õ ù
õ ù ù
õ õ õ ù

õ

õ

1/112

205

õ õ ù õ

õ

ù

د

د

ùõ õ õ õ

õ

õ õ õ õ ù

õ

ù

õ

ù

ù

Õ Õ
Õ

o

Ù

.

: Ø

 Õ Õ
Ù Õ Õ
 Õ Ù
 Õ
 Õ
ÙÕ Õ

Ù Ù

Ù Ù

د

د

Ù

Ù

د

Õ Ù

Ù

,

 Õ Õ Õ
 Õ

Ù

,

Ù

Õ Õ

Õ

د

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

د

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

.

Õ

Õ

Õ

Ù

د

Õ

"

Õ

Õ

Ù

Ù

o

"

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

"

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

"

.

Ù

 \dot{U}_s $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

 \tilde{O}

Ù

 \tilde{O}

5

Ù

$$\begin{array}{cccc} \circ & \tilde{O} & \tilde{O} & \tilde{O} \\ & \tilde{O} & \tilde{O} & \end{array}$$

Ù

O

$$\begin{array}{ccc} \tilde{O} & \tilde{O} & \tilde{O} \\ \tilde{O} & \tilde{O} & \end{array}$$

Ù

$$\tilde{O} \quad \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$

Ù

$$\tilde{O} \qquad \tilde{O} \qquad \tilde{O}$$

Ù

O

$$\begin{array}{ccccccc} \tilde{O} & & \tilde{O} & \tilde{O} & & & \tilde{U} \\ \tilde{O} & & & & & & \end{array}$$

Ù

 \tilde{O}

Õ ÙÕ Õ Ù

Ù

Ù

:
ùõ õ
õ õ õ
ù

õ õ
õ
õ ùõ

ù
õ õ

:ø
ù
ù
ù
ù

ù
.¹
ù ù

ù

Õ Õ Õ Õ Ù
Ù

Õ Ù
Õ Õ Ù Ù
Õ Õ Õ Ù

.

:Ø

Õ Õ Ù
Õ Õ Õ Ù
Õ , Õ , Õ Õ
.Ù

Õ
Õ Õ ÙÕ Õ

Õ Ù
Õ Õ
Õ Õ " :
Ù

352

Õ
." Ù
Õ Ù Ù
Õ Õ

Õ ù ù °

.

-

Õ

ù

د

Õ Õ ù

.

¹

Õ Õ

Õ Õ ù

د

²ù

ù

Õ Õ

Õ Õ

د

Õ

Õ Õ

ù

Õ Õ

ù

ù

Õ

Õ

ù

¹ Elie alfandari droit des affaires p 409 libec li barire de la cour de cassation paris 1953

²jean calais auloy droit e la consommation 2 edition paris 1986 p96

.

Ù

Õ Õ
Õ

د

39/ 90

Õ Õ Õ Õ
Õ Õ Ù
Õ Õ
Õ Ù

.

Õ
Õ Õ 352 Õ
Õ Õ Õ

02.89 4

Õ
ÙÕ Ù Ù 3
o

-

Ù
Õ Ù
Õ Ù 1
Õ Õ

Õ ù ù

: ù ù

-1

- 2

ù - 3

-1

ù Õ

Õ

Õ Õ ù ù ù

Õ

3

Õ Õ 02.89

Õ Õ

ù

Õ ù ù

. ù ù ù

Ø -

Õ Õ Õ

Õ Õ 352

Õ Õ ù

Õ Õ ù

Õ ù

Õ

1

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

(²)

.

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

352

Õ

Õ

Õ

02.89

4

Õ

Õ

3

Õ

" :

Õ

Õ

Õ

Õ

"..

Õ

3

Õ

Õ

س

Õ

س

...

Ù

.

-

Õ

1989-02-07

Õ

02.89

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

1990-11-10¹

366-90

367-90

.(²)

Õ Õ Õ

Ù

367-90 366-90

Ù Ù

Ù

2

6

366-90

367-90

Õ

Õ ÙÕ , Õ Õ

Õ Õ , Õ

...Ù

Ù

Õ Õ Õ

Õ

, Õ Ù

367 -90

4

Õ Õ

Ù

.

Õ Õ

Õ 352 Õ

367-90

1990-11-10

366-90

¹

1586 50

1990

30

39-90

2

²

Ù

Õ Õ Õ Õ

Ù

.¹

Õ Õ Õ

Õ Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ Õ Õ

ÙÕ

Õ Õ

Ù ,

.

Ø

-

Õ Õ

02.89

3

Õ Õ , Õ

Ù

Ù

Ù

Õ Ù

Õ Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ

Õ

»

.

Õ Õ

Ù

Ù

Ù

Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ Õ

Õ Õ

Õ Õ Õ Ù

Ù

.

:

-2

Õ Õ

Õ Õ

Ù

Õ

Õ Ù

.

د

-

Õ Õ Õ

Ù

Õ

•

Õ

Õ

•

-

Õ Õ Õ

Ù

Õ

•

Õ Õ Õ Õ Ù

Õ Õ Ù

Ù

Ù

Ù

Õ Õ Ù Õ Õ

Õ Õ

Õ "Ù Ù "

Ù

Õ Õ Õ Õ Ù

Õ (¹)

Õ Õ Õ ,

Õ Ù

Õ

¹CASS –CIV 1ER11-10-1983 REV TRI; DRCIV 1984 P31

õ ùõ õ

õ , õ ù

õ õ õ

õ õ õ

õ ù

.

õ õ õ õ

õ õ

õ õ ù ù

õ õ õ

. ù

: ø -3

ù ù

د

. ù

د

ù õ õ

õ . ù

1995-01-25 06-95

õ 53

õ õ

õ

õ

Ù

.

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

,

Õ

Õ

¹

.

Õ

Õ

Ù

ÙÕ

Ù

Õ

06-95

53

.

Õ

Õ

Ù

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

Õ

Ù

.

Õ Õ Õ

Ù

.

Ù

:

Õ

س Õ

Ù

Õ

Õ

س

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Ù Õ

Ù

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

,

Ù

Õ

,

.

Õ

Õ

Ù

Ù

o

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Ù

Ù

Õ

Ù

س¹

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

¹HELENES BRICKS LES CLAUSES ABUSIVES Précité p-214-215

Õ Ù Ù
Õ Õ Õ Ù

Ù
Õ Ù Õ Õ Õ

Ø -

Ù
Õ Õ Ù
Õ

Ù

Õ Õ Õ

1971 12

Ù

Õ Õ Õ

1978-1-1

Ù

Õ

Ù

Õ Ù Ù

Ù

°

Ù

°

Ù

Ø

-1

.

Õ Ù Ù

Ù Õ Õ

Õ

Ù

Ù

23

Ù

\tilde{O}

Ù Ù

Ù

Ù

Ù

•

Õ ÙÕ ÙÕ

23

 \tilde{O}

Ù

Ù

 \tilde{O}

Ù

 \tilde{O}

Ù

 \tilde{O}

Ù

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$

Ù

Ù Õ

Ù

 \tilde{O}

Õ Ò Õ Õ Õ

 $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$

(1)

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$ $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

5

Ù

⁽²⁾ \tilde{O}

Ù

Ù Õ

Ù

 \tilde{O}

Ù

Ù

Ù

 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}

Ù

Ù

Õ

o

Õ Õ

Ù

. Ù

-2

Ù

Õ Ù

Ù

Õ ÙÕ

د

.¹

Õ

Õ

Ù

Õ

23

Ù Ù

Õ 72-71 Õ Ù Ù

Õ Ù

o

71

Ù

Ù

Õ Õ Õ

Õ

Õ 72

Õ Õ Õ Ù
Õ Õ

:

72

Õ Õ
Õ Õ Ù
Õ Õ Ù Ù Ù Ù
Õ 72
Ù Õ Õ
Ù Õ Õ Õ Ù
°

Õ 72
Ù Ù

Õ Õ
Õ Õ Õ Ù
Õ Õ Õ 1

Ù

¹Article 35 de la loi 22 dec 1972 sur le demachage et la vente à la maison.

Ù

Ù

. Ù

Ù

Ù

Õ

63

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

.

o

ÔÔÔÔ

ÔÔÔÔ

ÔÔÔÔ

ÔÔÔÔ

ÔÔÔÔ

: ÔÔÔÔ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

د

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

o

د

Ù

:

-1

Õ Ù Ù Ù

Õ 1972-12-22

. 7 Ù Ù

Õ Õ Õ 10-78

Õ Õ Õ 30

.(1)Ù

Õ Õ Ù

Õ Õ Ù Õ Ù

Õ Õ Ù

Õ Ù

Õ

Õ

Õ

Õ Õ

2 .

Õ

Õ Õ

Ù Õ

Ù

Õ Ù Ù

¹ARTICLE 7-LOI 10-1-1978 SUR LA PROTECTION DU CONSOMMATEUR DANS LE DOMAINE DE CERTAINS OPERATIONS DE CREDIT

²Calais Auloy droit de la consommation précite n° 285 p 273

Õ Õ Õ

Ù

Ù Ù

,

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ

Õ

o

Ù

.

- 2

Õ

Ù

,

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Ù

.º Ù

Ù

o

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

.

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

1

Õ

Õ

.

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Ù

Õ

د

Õ

Õ Õ Õ Ù
Õ Õ Õ Ù

.

Ø :

Õ Õ Ù Ù

Õ
Õ Ù

Õ Ù
Õ Õ Õ
Ù

Ù ð
Ù

ð

o

Õ Ù

Õ Õ
Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Õ Õ Ù Ù
o Ù

Õ Ù
Õ

Ø

:Ø

Õ Õ

Õ Õ Õ Õ Ù

Õ

Õ Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ Õ Ù

Õ

Ù

Õ Õ

: Ø

ôôôô -

Õ Õ

¹

Õ Õ Õ

Ù

Õ Ù

Ù

¹ J.G hestin/ les obligations précité p.503

352

Ù

Õ

Ù

Ù

Õ Ù

o

81

:

-1

Õ Õ

82

Ù Õ

Õ Õ Õ

Õ Õ

1

Ùõ

2

Õ Õ

Õ

82

Õ Õ Õ

1

Õ

Õ Õ

... "

82

..

Õ

Õ Õ Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Õ Õ

.°

Õ

: Ø -2

Õ Õ

Õ Õ

Õ Õ

Õ

() Õ

Õ Õ

Õ Õ

Õ Õ Õ

Õ Õ

Õ

Õ Õ

Õ Õ

Õ

Õ

(6)

Õ

Õ

د

Ù

.

Õ

د

Ù

د

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

85

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

.

Ù

2

85

Õ

Õ

د

Ù

Õ

Ù

Ù

Õ

ÙÕ

Õ

Õ

Õ

د

Õ

Õ

Õ

85

$$\tilde{0} \quad \tilde{0} \quad " \quad " \quad 1$$
 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$ $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

Ù

•

 \tilde{O}

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} 85

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

ÙÕ .

O

$$: \quad \emptyset$$

—

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

5

3

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

5

 $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

Õ Õ Ù

Ù

86

 $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

•

Ù

O

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{U}$$
 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

È

: ~~Ø~~ -1

$$\tilde{0} \qquad \qquad \qquad \tilde{0}$$

Õ ÙÕ Ù

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}

Õ Ù Ù

$$\tilde{O} \quad \tilde{U} \quad .^1 \quad \tilde{U}$$

. ù ù ù

Ù

Õ Ù Õ

 $\tilde{O} \quad 8 \quad 5$

3 366-90

Õ	Õ	Ù	1989-2-7	02.89
---	---	---	----------	-------

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U}

13 Ù

376-90

$$\tilde{0} \quad \tilde{0} \quad 1/86$$

Ù Õ Õ Õ Ù

Ù

Ù Ù

Ù

o

Õ

Ù

Ù

.

Õ Õ

1/86

Ù

..."

Ù

Õ Ù

"

Õ Ù Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

Ù

Õ Õ

,

Ù

.

Ù

Ù Õ Õ Õ

س

Ù

Ù

Ù

Õ

. 1

Ù

Ù

Õ Õ

Ù

س

Õ

.

o

Ù

Ù

o

:

-2

د

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

Õ

¹
د

Ù

Õ

Õ

2/86

Õ

Õ

.

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

.

Õ

Õ

Õ

Õ

.

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

.¹

Õ Ù Ù
Õ Õ

°

2/86

Õ
Õ Õ
 Õ Õ Õ Õ

 . Ù Ù Ù

 Õ Õ Ù Õ Ù
Õ (°) Ù
Õ Õ

Ù

Ù

Ù

°

Ù

86

°

Õ Õ Õ Õ
 Õ Õ Ù

1
5

$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad U$

 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}

110

1

Ù Ù

 \tilde{O}

Ù Ù

 \tilde{O}
$$\tilde{0} \quad \tilde{0} \quad \quad \quad \tilde{0}$$

Õ ÙÕ

•

 \tilde{O} \tilde{U} $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

•

 \tilde{O} \tilde{O}

Ù .

$$\tilde{O} \qquad \qquad \qquad \tilde{U}$$

\tilde{O}
 $\tilde{O} \cup$

 $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$ \tilde{O} $\tilde{u} \tilde{o}, \tilde{o}$ $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Õ ° Õ Õ Ù
o

· :

Õ Ù Õ Ù
Õ
Õ

Ù

Õ Õ Ù

·

Õ Ù Ù
Õ

·

Ù

Õ Ù

·

Õ Ù

Ù

Õ Õ Õ Ù Ù
Ù

Õ Ù °
o

Õ Ò Ò
Õ Ò Ò Ò

.

.

-

Õ
Õ Ò Ò

.

.

.

Õ Ò . Ò
Ò Ò Ò
Õ Ò Ò Ò
Õ Ò Ò Ò Ò
Ò Ò Ò Ò Ò

Õ
Õ Ò
Õ Ò
Ò

Õ
Õ

.¹

Õ Õ

س

.

Õ Õ

Ù

Õ

Ù

Ù

و.

.

-

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

.

Õ

83-82-81 Õ

Ù Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

س

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

س

Õ

, Ù

Õ Õ
Õ Õ Õ

Õ Õ Õ Õ

Õ Õ
 Õ

Õ Õ Õ
 Õ Õ

Õ
Õ Õ Õ

Õ
Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Õ
Õ Õ

Õ Õ
Õ

Õ Õ

Õ Õ

.

:Ø

Ù Ù

Ù

Ù

Õ

Ù

Ù

Ù

Ù

ء

.

Õ

Õ

.°

ô ô

:

.

õ õ õ
õ
õ

ù ù

ù

.

õ õ

س

õ

¹
س

.

õ

ù

ù

õ

õ

²
س

.53

—

1991-4-6

91.91

¹

17

—

1989-8-8

147.89

²

Õ

Ù

.

Ô

Ô

Ô

Ô

:Ø

.

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

د

Ù

د

o

Ù

o

:

Ù

.

-

.

-

:

: Ø

Ù

د

Õ

1

06-95

Õ Õ Ù

Õ ÙÕ Õ Õ

Õ

Ù :

Ù

Õ Õ

o

o

Õ

Ù

:

-

16

06-95

Õ

¹ Institution-

²

44-96

Õ

Ù

Õ Õ Õ Õ ,

Õ Ù

25-24-

Õ Õ Õ

23

Õ Õ

.

:

-

Õ 12

06-95

29

¹Article 16 /2 ordonnance 95-06 : « Le conseil de la concurrence est une institution jouissant de l'autonomie administrative et financière »

Ù Õ Õ Õ
 Õ Õ

.

:

-1

:

Ù

Õ Õ Õ

-

.

Õ Õ Õ

-

.

 Õ
 .

-

.

.

.

:

-2

Õ

06-95

36

Õ

39

Ù

.

Õ ÙÕ

Õ Õ Õ

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ ÙÕ Õ

.

Õ

.

Ù .

Õ

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ

Õ

.

Õ

Õ Õ

.

-

06-95

Õ Õ

.

Ù

Õ Õ Õ

Ù

Ù

.

.

:

-1

.

Õ Õ Ù

.

.

.

Ù Õ Õ Õ Ù Õ

Õ Õ Õ

Õ Õ

Ù Õ Ù Õ Õ Õ

06-95

20

:

Õ Õ
Õ Õ Õ ¸
¸ Ù Ù Ù
Õ Ù Ù
.
:
-
06. 95 Õ Ù
7 Õ 9. 8. 7. 6
.
:
-
06. 95 7
Õ Ù
:
¸
-
.
.
-
-
-
-
ÙÕ Õ Õ Õ
Ù
.

Õ

Ù

Õ Õ Õ Õ

.

Õ . Õ

Ù

°

Ù

:

-

06.95

90

Ù

Õ

Ù

Ù

°

:

Ù

Õ

-

.

Ù

.

-

Õ

-

.

Õ Õ Õ Õ Õ

Ù

-

.

Õ

Ù

Õ

Ù

°

Õ Õ Õ

Õ

Ù

Ù

Õ Õ Õ Ù Ù .
o

Ô Ô —
:

Õ Õ Õ 06-95 9 , 8 , 7 , 6
o

: —

Õ Õ Õ 06-95
Õ Õ Ù
Õ Õ Õ Ù
Õ Õ Ù

: ♦

Õ Õ 57 .56 .55 .54 .53
Õ Õ
Õ Ù 21 -96 55
Ù

Õ Õ
Õ Õ Õ Ù

"	06.95	61	1
"		500.000	

Ù

د

Õ Õ د Ù

د

.

:

-2

06. 95

59

Ù

.

Õ

Õ Õ Õ

ÙÕ

د

Ù

د

.

Õ Õ

59

Ù

Õ

د

Ù

د

(OPEL) ÙÕ Õ Õ Õ

Ù

Ù

Õ Õ Ù

Ù

.

Ù

Õ

Ù

Õ Õ

Ù

.

Ù

:

-3

Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Õ 06 . 95 7

Ù

Õ Ù

Ù

.

Ù Ù Ù

Õ Õ Ù

.

Ù

Õ Ù

Õ

Õ Õ Õ Ù : Ù

o

:

-

Õ 06.95 Ù

Õ

Õ

60 Õ 55

Ù ... " :

91

Ù 67 63

Ù

Õ Õ Õ 500.000 Ù
" ... Ù Ù

Õ
Õ Õ Õ Ù Õ
Õ Õ Ù Ù
Õ 06.95 60-59-58-53

o

Õ 06.95
Õ
Õ Ù
Õ Õ Õ Õ Ù
Ù 06.95 78-39
Õ Õ Õ Õ 60-59-58-53

Ù

د

Õ Õ Õ Õ Õ

«LE Õ Õ Õ Õ Õ Õ

. BULLETIN OFFICIEL DE LA CONCURRENCE ¹»

06.95

Ù

Ù

Õ Õ Õ

Õ Õ Õ Õ

ÙÕ Õ Õ

Õ Õ

.

Õ Ù

ÙÕ

(... Ù)

Õ Ù

o

:

:

"

Õ Õ 02-89

24

"

Õ Õ Õ

"

ÙÕ Õ Õ

Õ Õ

Õ

Ù

Ù

¹1992-7-6

o

Ù

Ù

.

: -

Õ 02-89 Õ

Õ Õ 272-92

Õ Õ Õ Õ Õ Õ 02-89

272- 2

Õ 1992-07-06 92

02-89 Õ 24

Õ Õ ù Õ 272-92 3-2

Õ ù

د

.

Õ 4

3 ù 13

Õ Õ Õ

د

Õ Õ " Õ

Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Õ 1

Õ ù د

د

o ù

Õ ù

(6)

◦

Ù (10)

.◦

:

—

Õ

Õ

272-92

3

Õ

Õ

Ù Õ

Õ

Õ

.

:

- 1

Õ

Ù

Õ

Ù Ù

Ù

Õ

Ù

.

Õ

Ù

Ù Õ

Õ

Õ

,

Ù

Õ

Õ

(6)

,

.

- 2

.

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

272-92

3

4

Õ Ù Ù

Õ Õ Õ Õ Ù

.

Ù Õ 3

Õ

Õ Õ Õ

Ù Ù

.

Ù

Ù

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ

Ù

Õ

Ù

Õ

272-92

Õ Õ Õ

. (1)

Õ Õ

Ù

Ù Õ Õ

Õ

Õ Õ Õ

.

Õ Õ Ù Ù

Õ 06-95 20-19 Ù

272-92

Ù

.

Õ Õ

.

Õ
 272-92
 Õ
 Õ
 Õ
 Õ
 Õ
 1992
 6
 (2) 1996-2-18

ù
 ù

Õ
 ù

.o

:

:

Ù

Õ Õ

Ù Ù

Õ

Õ

Õ Õ

Õ

Õ Õ Õ ÙÕ Ù

Õ Õ Ù Ù

Õ Õ Õ Õ Õ

o

Ù

.

:

:Ø

Õ Õ Õ

Ù

.

Ù

Õ Õ
Õ

(⁸).1990-12-4 31-90

ÙÕ 15

Õ
Õ 31.90 10 7
Õ
Õ Õ Õ

Õ Õ
Õ Õ Ù
Ù Ù Ù
Õ Õ 20 Ù
Ù

Õ 16

.
Õ
60 Õ Õ 1997 1996 Ù
Õ Õ 40
Õ Õ Õ Õ ¹

1987-07-21 86 15- 1686 53 1996-12-04 31.90 ⁸

. 2000-12-31 1

Õ Õ Õ

»

.

31-90

3

Õ

Ù

.

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

»

Ù

Ù

Õ

02.89

Õ

Õ

23

Õ

Õ

Õ

»

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

.

:

02.89

23

.

Õ

Õ

Õ

Õ

»

Õ

Õ

Õ

15

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

ÙÕ

Ù

°

15

Õ Õ Õ

23

.

Õ Õ Õ

02-89

15

Õ

06-95

78

.

Õ ù Õ

Õ Õ ù

ء

ù ù

Õ ù

ء

Õ Õ

Õ

Õ ù ء(1)

.

Õ Õ 23 Õ

ùõ

ù

ù

Õ Õ

ء

Õ ء Õ

ù

õ ùõ

.

õ õ
õ

ù ù
ù

õ õ õ

.

ù

ù

.°

:

ùõ õ

د

د

ù

õ

د

ù

õ õ õ

ù ù

د

ù

(¹)

د

\tilde{O}

Ù

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$
 \tilde{O} \tilde{O}

Ù

Publicité)

\tilde{O}	\tilde{O}	02.89
-------------	-------------	-------

23

(²)Comparative

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{U}

, Õ Ù

 \tilde{O} $\tilde{O} \quad \tilde{O}$
$$\tilde{O} : \tilde{O}$$

Õ Õ Õ 50 Õ
Õ Õ
Õ 49
Õ 31.90
Õ " : 16
Õ ùÕ 7
Õ
ùÕ Õ
"....
Õ Õ Õ ù
Õ Õ 12 02.89
Õ Õ Õ
Õ Õ Õ ù
o
o
ù Õ Õ Õ ù
.
:
-
Õ Õ
Õ ù
Õ Õ Õ 31.90 16
Õ Õ Õ
Õ
07
Õ 10

Ù

.

, Õ

Õ Õ

Õ Õ

. Ù 5

Ù

Õ Õ

Ù

Õ ùÕ

ء

.

: -

02.89 2 12

Õ

Ù

Ù

Õ

Ù

Õ

Ù

°

°

Õ

02.89 2/12

Õ

06/95 96

Õ

Õ Õ

... "

"

Õ Õ " : 06.95 96
 Õ ùÕ Õ
 Õ ù
ù Õ

."

Õ

.

.

-1

Õ Õ Õ Õ
Õ Õ
Õ
 Õ
 Õ Õ Õ
 Õ ù
 ù ù

Õ Õ Õ
1973-12-27 د
 Õ 47 Royer
Õ ù
 Õ Õ د ù
 Õ Õ
Õ ù

د1975-01-16

Õ Õ

Õ Õ Õ Õ

1977-01-5

Õ Õ Õ Õ

.¹

Ù

Õ Õ Õ Õ Õ

Õ Õ 2/12

Õ

02.89

Õ Ù

Õ

o

.

.

- 2

Ù

Õ Õ Ù

Ù

Õ

Õ

Ù

Ù

.

02.89

2/12

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ

Ù

Õ

06.95

96

Ù

¹CALARS-AULOY Les actions en justice des associations des consommateurs -D1988 P.193-261

Õ Õ

Ù

Ù

.

Õ

Õ

.

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

.

Õ

02.89

2/12

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

.

.

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

02.89

.

Õ Õ

o

Õ Õ Õ Õ

Ù

.

.

Ø

-

Õ Õ

ء

Õ Õ 96

30-90

16

.

06.95

Õ Õ

Õ Õ 02/12 Õ

.

02.89

:

-1

02.89

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ

Ù

Õ Õ Õ

1

ء

Õ

Õ Õ

$\tilde{O} \quad \tilde{O}$

1.

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U} \tilde{U}
 \tilde{U}

Ù Õ Õ Õ Ù

Ù

Ù

Ù

Ù

Õ Õ ÙÕ

•

 \tilde{O}

Õ Ù

Ù

3

 \tilde{O}
$$; \tilde{O} \quad \tilde{O}$$
 \tilde{O}

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

5

•

02.89 2/12 ù

\tilde{O}

Õ Õ ùÕ Õ Õ

$$s^{(1)} \quad \dot{U}$$

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

Õ Ù

Ù

O

•

Ø

– 2

 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}

Ù

.

Õ Ù

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$

5

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

Ù

Ù

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

O

 \tilde{O} \tilde{O} $\tilde{O} \quad 1-8$

5

Uõ

1988-1-5

 $\tilde{O} \quad \tilde{O}$

1991-12-21	30.91	4
------------	-------	---

8

1990-7-2 14-90 16 ¹

" 68-91 —

||
...
||
...

ù ù ù (¹)
 õ õ õ õ õ
 õ õ ù
 . °
 õ ù
 ùõ õ
 .
 õ õ õ 50
 ù
 571
 õ
 õ ù ù ù
 574 ù ù
 õ õ ù
 16 ù
 ù

¹Article 8-1 : « Lorsque plusieurs consommateurs personnes physiques indentifies ont subi des préjudices individuels qui ont été causes parfaites d un même professionnels et qui ont une origine commune toutes association agréée et reconnue représentative sur le plan national en application des dispositions de l art 2-de la pressente loit peut si elles a été mandatées par au moins deux des consommateurs concernés ; se constituer partie civile devant toute juridiction pénales au nom décès consommateurs tout consommateur qui a été considéré en ce cas comme exercent les droits reconnus a la partie utile en application du code procédure pénale toute fois les signification et notifications qui concernent le consommateurs sont adresses a l'association.

l'association qui exerce une action en application des disposition du présent article peut se constitué partie civiles devant le juge dinsstruction ou la juridiction de jugement de la résidence du professionnel mis en cause ou a défaut devant le juge d'instruction ou la juridiction de jugement du sièges de l'association mandatées par le consommateur »

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Õ

Ù

Ù

Õ

Õ

Õ

»

.

Ù

Õ

Õ

»

Õ

Õ

Ù

o

– 3

.

02.89

Õ

Ù

.

Õ

Õ

Õ

31-90

Õ

16

Õ

Õ

Õ

»

Õ

Õ

Ù

Ù

$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$ \tilde{O})
$$\tilde{O}(\frac{1}{\epsilon^2})$$

\tilde{O}	31-90	16
-------------	-------	----

$$\tilde{O} \quad \tilde{O}$$
 \tilde{O}
$$\tilde{0} \quad \tilde{0} \quad \tilde{0} \quad \tilde{0}$$

\tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U} \tilde{U} \tilde{U}

\tilde{O}	06-95	60
-------------	-------	----

.

Õ	02.89	12	Ù
---	-------	----	---

$\tilde{0}$
 $\tilde{0}$
 $\tilde{0}$

Õ Õ Õ Õ Ù

Õ Ù

$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \tilde{O}$$
$$\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad \quad \quad \tilde{U}$$

:

Õ Õ Õ Õ Õ

Õ Õ

.

Ù

Õ

Ù

ÙÕ Õ Ù

ء

. Ù

:

Õ Õ

Ù

Ù Õ Õ

د

Õ

د

Õ

1989

Ù

Õ Õ Õ

د

Õ Õ Õ

Ù

د

Õ Õ

د

.

Õ Õ Õ

Ù

Ù

Õ Õ Õ Õ

د

Ù

Õ Õ Õ

Õ Õ Ù Ù

.

Õ Õ Õ Õ

Ù

Ù

Õ Õ Õ

Ù

Ù

د

Õ Õ

د

د

Õ Ù

د

ùõ õ

ù

د

õ õ

.

õ õ õ õ

õ

õ õ õ

õ õ 06 .95

õ 60.59.58

د

õ õ 1

õ õ

õ ù

. ù

õ õ õ

õ 272.92

.!.

õ ù ù ù

õ õ

õ

.

د

õ õ õ õ õ õ

.

Õ Õ Õ

Õ ù Õ

Õ Õ

د

:

:

:

Õ Õ

ù

د

.

Õ Õ

ù

Õ Õ

ù

.

Õ Õ

.

ù

.

ù

:

:

Õ د Õ

ù

Õ د

ù

Õ

ù

ù Õ Õ Õ

د

.

Õ Ù
Õ

Õ Õ

.

Ù

.

:

:

Õ Õ Õ Ù
Õ Õ

د

Ù

Ù Õ Õ Õ Ù

Õ Ù

Õ Õ د Ù

د

Õ Õ Õ Õ

.

Õ Õ

Õ

.

-

-

1996	–	–	–	.1
1985	–	–	–	.2
1994	–	–	–	.3
– – –	–	–	–	.4
– (–)	–	–	–	.5
			1990	.6
			1990	–
			–	.1
			1983	–
–			–	.2
			1994	–
– – –			–	.3
			1990	–
			–	.4
			1993	–
–			–	.5
– – –			–	.6
			–	.7
			1986	–
–			–	.1
			1993	–

Õ – () – . .8
.1979

:Ø

Ù – Ù – . .1
.1996

Õ , Õ Õ – Ù – . .2
.1983 Ù , Ù –

1. Boris Starlen – cours de droit civil, les obligations – édition 1972.
2. Cas gérard – la défense du consommateur – Paris, édition presse universitaire de France 1975 – Coll. Que sais-je ?

3. Didier Ferrier – La protection du consommateur – édition Dalloz 1996.
 4. Elie Alfandari – Droit des affaires – librairie de la cours de cassation, Paris 1993.
 5. Jean calais Auloy – Droit de la consommation – édition, Paris 1986.
 6. Jean calais Auloy, Frank Stannet – Droit de la consommation – édition Dalloz, Paris 1996.
 7. Helene Bricks – Les clauses abusives – Libraire générale de droit et de la juris-prudence, Paris 1982.
 8. Herzfleder – L'obligation d'enseigner et de vendre des comptes, étude comparative – R.I.D 1972.
 9. George Berliez – Le contrat d'adhésion – Libraire générale de droit et de la juris prudence, Paris 1973.
 10. Robert Ferbes – La théorie de la consommation – Paris, edition economica 1976.
 11. Yves Cayaur, economica – Droit des affaires (Tome 1), Droit commercial générale et société – 8 édition, Paris 1994.
- Jacque Liene, Amiel Domat – Contrat de consommation – Juris daseurs commercial, concurence de loyale 1994 fax 800.
 - Lesourd: liberté du commerce et defense des consommateurs, Gaz-pal du 24-6-1975 p 380.
 - Mekamcher et M. KAHLOULA « La protection du consommateur en droit algérien » .. IDARA – Revue de l'Ecole Nationale de l'Administration. Volume 5N-2-1995P10.

Õ	Õ			1989-2-7		02.89	-
				.6		—	
Õ	—	Õ	Õ	1989-7-5	Õ	12.89 . 29	-
Õ	—	Õ	Õ	1990-12-4		31.90 . 53	-

		—		1995-1-25	06.95	—
					.9	
Õ	—	Õ	Õ	1995-1-25	07.95	—
					.13	
Õ	Õ		1989-8-8		147.89	—
Õ		—				
					.17	
Õ			1990-1-30		39.90	—
				.05	—	
Õ			1990-9-15		266.90	—
			.40		—	
			1990-11-10		267.90	—
			.50		—	
Õ	Õ		1991-2-23	Õ	53.91	—
Õ		—				
					.9	
Õ	Õ		1991-4-6	Õ	91.91	—
			.53		—	
			1992-2-12		65.92	—
		.13		—		
			1992-7-6		27.92	—
			.52		—	
Õ	Õ		1992-7-6	Õ	Õ	272.92
.52		—				—
			1996-1-17		48.96	—
		—			Ù	
					.5	
			1996-1-17		44.96	—
		.5		—		

01				-
07		:Ø	Ø	-
08		:Ø		-
10		:Ø		-
11		: Ø		-
12		:	-	
14		:	-	
15		:	-	
17		:	-	
20		:		-
22		:	-	
		:	-	
23				
		:	-	
26.....				
29.....	Ù	:		-
30	Ù Ù	:Ø		-
30	Ù	:	-	
32		Ù	:	-
34		Ù	:	-
34	Ù	:	-	
35		-1	-	
36	Ù	-2	-	
36.....	Ù	:	-	
38		:	-	

39..... :		Ø	-
41..... :	-	-	
41..... :	-		
42..... :			-
43	:	-	
44..... :	-		
46	Ø		-
.47	:		-
49	:Ø		-
49..... :	Ø		-
51..... :	-		
51..... :	-		
52..... :	-		
53..... :			-
53..... :	-		
54..... :	-		
.57	:		-
57..... :Ø			-
59..... :	-		
59..... -1	-		
	-2	-	
.60.....			
63..... Ù	:	-	
64..... :			-
65..... Ù	:	-	
66..... Ù	:	-	
70.....			-

71.....		:	Ø	-
73.....		:	Ø	-
75.....		:	Ø	-
76.....		:	Ø	-
76.....		:	-	
78.....		:	-	
.79		-1	-	
.79.....	Ù		-	-
.80.....			-	-
.82.....	Ù		-	-
		-2	-	
.83				
83.....			-	-
84.....			-	-
	Ù	-3	-	
.85.....				
.87.....		:	-	
	Ù	:	-	
.88.....				
	Ù	-1	-	
88				
	Ù	-2	-	
88				
90		:	-	
93.....				-
		- 2	-	
94.....				
.96.....	Ù	:	-	

96.....	Ù	:Ø	-
	Ù	:	-
97.....			
98.....		-1	-
99.....	Ù	-2	-
101.....	Ù	:	-
102.....	Ù	-1	-
104.....		-2	-
107.....		:	-
108....		:	-
109		:	-
111.....	Ø		-
Õ Õ Õ		:	-
112.....			
Õ Õ Õ Õ Õ		:Ø	-
.113			
.114		:Ø	-
		:	-
.114.....			
.114		:	-
.114		-1	-
.115.....		-2	-
.116.....		:	-
.116		-1	-
		-2	-
.117			

.118.....		-	-
.118.....		1.	-
.119.....		2.	-
120...		-	-
.120		1.	-
.121	1.1.	♦	
.121	2.1.	♦	
.123		2 .	-
.125.....	:		-
.126.....	:	-	
.127.....	:	-	
.127.....	-1	-	
.127.....	-2	-	
.130.....	:		-
.130...	:Ø		-
.132.....	:	-	
.134	:	-	
.135.....	:		-
.136	:	-	
.137.....	:	-	
.138.....	-1	-	
	-2	-	
.139			
.141... ù	:	-	
	-1	-	
.141.....			
.143... ù	-2	-	

.145.....	
147..... :	-
148	-
152.....	-
154.....	-
155.....	-
157.....	-